

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ
2024

ՀՈՒՆԻՍ

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ
ԵՎ
ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 1

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդա՛ յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող ես դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը կարելի է օգտագործել սևագրության համար:

Ուշադիր եղի՛ր պատասխանների ձևաթուղթը լրացնելիս.

- ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներում քո ընտրած տարբերակի համարին համապատասխանող վանդակում դի՛ր X նշանը (միևնույն սյունակի մեկից ավելի վանդակներում ցանկացած նշում կհամարվի սխալ),
- 33-38-րդ և 67-69-րդ առաջադրանքներում՝ յուրաքանչյուր առաջադրանքի համապատասխան համարների տակ, դի՛ր X նշաններ:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում միևնույն տառը:

- 1) մեղմ-բոր, միջ-րեական, գիշեր-թիկ, հանր-գուտ
- 2) շա-անակագույն, զի-զա-աձև, Վարդ-ես, անհար-ի
- 3) աստղ-ագործ, ան-կություն, խուր-, պախուր-
- 4) կմա-ք, տա-տակ, ու-տատեղի, թու-թ

2 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի (կապակցությունների) բաղադրիչներն են գրվում անջատ:

- 1) կաս(կարմիր), ամեն(մի), ծայրից(ծայր)
- 2) վառ(դեղին), դեմ(հանդիման), հինգ(ճյուղանի)
- 3) ի(զեն), ըստ(էության), վեց(հարյուրամյա)
- 4) դուռ(դռան), Սանկտ(Պետերբուրգ), (առ)այն

3 Ո՞ր շարքի բոլոր բաղադրյալ հատուկ անուններում է բաղադրիչներից միայն մեկը գրվում մեծատառով:

- 1) ՊԱՐՄԻՅ ԾՈՅ, ՏՐԴԱՏ ԵՐՐՈՐԳ, ՀՅՈՒՄԻՍԱՏԼԱՆՏՅԱՆ ԴԱՇԻՆՔ
- 2) ԲԵՐՄՈՒԴՅԱՆ ԵՌԱՆԿՅՈՒՆԻ, ՀԱՅՐԵՆԱԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՏԵՐԱԶՄ, ԷՋՄԻԱԾՆԻ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ
- 3) ՀԱՂԹԱՆԱԿԻ ԿԱՄՈՒՐՋ, ՔԵՈՓՄԻ ԲՈՒՐԳ, ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՎՐՈՍ
- 4) ՀԱԿՈԲ ՄԵՂԱՊԱՐՏ, ՊՈՂՈՍ ԱՌԱՔՅԱԼ, ՀՈՌԴՈՍԻ ԿՈԹՈՂ

4 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում հնչյունափոխություն կա:

- 1) սպառազեն, քրմապետ, օժտվածություն, ամրոց
- 2) ավշանյութ, մրցել, եղջերվամիս, դեռափթիթ
- 3) հեռավար, թրջել, շիրմաքար, երկվություն
- 4) պղծել, մատենագիր, լցոնել, ապավինում

5 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում (բառաձևերում) է գաղտնավանկի չ-ն ճիշտ տեղադրված:

- 1) կն(ը)կատի, համ(ը)րանալ, չընկ(ը)րկել
- 2) դռ(ը)նբաց, տ(ը)րտմել, քն(ը)նվել
- 3) ձեռ(ը)նտու, կ(ը)նճռոտ, խճ(ը)ճվել
- 4) կ(ը)րկնել, հանգց(ը)նել, խառ(ը)նվածք

6 Չախ շարքի բառերից յուրաքանչյուրը հոմանիշ է աջ շարքի բառերից մեկին: Լուծման տարբերակներից ո՞րն է ճիշտ:

ա. բանասարկություն
բ. խաթարում
գ. հիշաչարություն
դ. խանդաղատանք
ե. տարակուսանք

1. գորով
2. քինախնդրություն
3. զրպարտանք
4. աղավաղում
5. երկբայություն

- 1) ա-3, բ-4, գ-2, դ-1, ե-5
- 2) ա-2, բ-1, գ-4, դ-3, ե-5
- 3) ա-3, բ-4, գ-5, դ-2, ե-1
- 4) ա-2, բ-1, գ-5, դ-3, ե-1

7 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են բարդածանցավոր:

- 1) վճարունակ, լռակյաց, միջնորմ
- 2) անհեռատես, ակնածանք, մեղմահնչյուն
- 3) պարփակել, հետաքննիչ, խոսքարվեստ
- 4) բնօրրան, տարկետում, շրջանագիծ

8 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում կա միևնույն ածանցը:

- 1) ձգան, կայան, կծան, մկան
- 2) քարոտ, արոտ, յուղոտ, խավոտ
- 3) մարմնեղ, բյուրեղ, լուսեղ, հոնեղ
- 4) գողոն, գործոն, թափոն, ծամոն

9 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում ինքնուրույն գործածություն չունեցող արմատ կա:

- 1) սիրատուն, անողջախոհ, հիանալի
- 2) չունևոր, լուսաշող, քաջագն
- 3) մարդատյաց, հեղաշրջում, ցնծագին
- 4) կառապան, խցիկ, խոսափող

10 Ո՞ր տարբերակում հականիշներից կազմված բառազույգ կա:

- 1) պղտոր-ականակիր, անբասիր-արատավոր
- 2) կարծր-ողորկ, թոթովել-վանել
- 3) ունևոր-գերծ, հաստատել-հերկել
- 4) ճշմարիտ-թույր, հեզ-աշխատասեր

11 Ո՞ր նախադասության մեջ կրկնադիր շաղկապ կա (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Ծով կար նրա մտքում և այդ ծովը ափ էր շարտում մերթ սև թավիշե գլխարկով մի գլուխ մազերը կարճ կտրած մերթ երկարազգեստ մի կնոջ թիկունքին երկար ծամեր:
- 2) Կարծում էր կգրի մի կարճ պատմվածք կամ մի ակնարկ կամ էլ որոշ ժամանակով գրելը կհետաձգի մինչև բավարար նյութ կհավաքվի ավելի ծավալուն գործի համար:
- 3) Ինձ պատմել են որ այնտեղ էլ ոչ մի չարիս չի պտտվում ոչ մի կուժ չի շինվում:
- 4) Մեր հրետանին կանգնել էր Մեծամոր բլրի տակ ու նրան չէին օգնում ոչ հին մագաղաթները ոչ հիքսոսները ոչ էլ Երկիրը գնդած գիտնականները:

12 Ո՞ր նախադասության մեջ գոյականաբար գործածված ածական կա:

- 1) Մաղթանքս նորերին ասեմ, Շահաձս տամ հովերին, Կորաձս ծովերին ասեմ:
- 2) Կակաչի կարմիր թևին Մի կարմիր գատիկ է նստել, Կակաչի սև սրտի մեջ Սև գավթիչ բողբոջ է նստել:
- 3) Խուլ գյուղեր կային անտառների խորքում, բարձր-բարձր լեռների լանջերին և չափազանց խոր ձորերում:
- 4) Հանդիպելիս թող մոռանան Ամեն տեսակ ցավ ու մորմոք Ինձ պես այրվածն ու քեզ նման Տառապածը:

13 Ո՞ր նախադասության մեջ և՛ չեզոք, և՛ ներգործական սեռի բայեր կան:

- 1) Նա հանեց ծիրանի փողը, որով նվագել էր կապույտ լեռների երգը:
- 2) Եղան բռնություններ, թշնամին ձորերով բարձրացավ մինչև նրանց խեղճ խրճիթները:
- 3) Անձրևաջուրը ծառերի չոր ճյուղերը տարել էր, հասցրել մինչև գետի բերանը:
- 4) Բոցը հասավ դեղնած արտերին, կրակը լափեց և՛ սերմ, և՛ սերմնացան:

14 Ո՞ր նախադասության մեջ մակրայ կա:

- 1) Եվ հիշում ես քո որդուն, որ հեռացել է վաղուց, Ո՞ր է արդյոք հեռացել, մա՛յր իմ անուշ ու անզին:
- 2) Նա վեր կացավ, մոտեցավ չարխին, և ոտքերն սկսեցին շարժվել համաչափ ռիթմով, ինչպես տարիներ առաջ:
- 3) Կապույտ երկնքում՝ արևի կողքին, շողում են սավառնակի թևերն ու մարմինը:
- 4) Սեղվանոցի մոտով՝ ձորի ճանապարհով, դեպի գետն իջան գյուղ եկած հովեկները:

15 Ո՞ր նախադասության մեջ պակասավոր բայ չկա:

- 1) Ես չգիտեմ՝ ուր են տանում հեռավոր Ուղիների ժապավեններն անհամար:
- 2) Ո՞ր աշխարհում ունեն շատ բան՝ Միտք եմ անում՝ է՞ս, թե՞ էն:
- 3) Երբ նայում է, որ ափերին ես չկամ, Մոլորվում է Լորագետը ու գնում:
- 4) Եվ այդ հիմքի վրա ինքը քանի՞ անգամ Մտքով որմ է հանել, խոյակ ու սյուն Եվ ձևերն է դրել նոր տաճարի:

16 Ո՞ր նախադասության մեջ բաղադրյալ ստորոգյալ չկա:

- 1) Պետք է ասեմ մի բան, որ կթվա արտառոցից արտառոց:
- 2) Անվիատ թող լինի ոգիդ, և կարոտդ թող լինի աննինջ:
- 3) Նա արդեն ձեռք էր բերել օլիմպիադային մասնակցելու իրավունք:
- 4) Սևանը պատկանում է քաղցրահամ լճերի տեսակին. նրա ջուրը խմելու է:

17 Պարզ (դերբայական դարձվածով) նախադասություններից ո՞րն է սխալ փոխակերպված բարդի:

- 1) *Չնայած մերձավորների հետ համաձայն չլինելուն՝ նա փոխզիջման ուղիներ էր որոնում:*
Թեպետ մերձավորների հետ համաձայն չէր, նա փոխզիջման ուղիներ էր որոնում:
- 2) *Երկու շաբաթ շարունակ պահարանը տակնուվրա անելու արդյունքում գտածո ընդամենը այս հին նամա՞կն էր:*
Այն, ինչ երկու շաբաթ շարունակ պահարանը տակնուվրա անելու արդյունքում գտել էիր, ընդամենը այս հին նամա՞կն էր:
- 3) *Պատվիրակների՝ արքայական վրաններին հասնելուն պես հնչեցին հակառակորդի շեփորների բարձրագույն ձայները:*
Հենց պատվիրակները հասան արքայական վրաններին, հնչեցին հակառակորդի շեփորների բարձրագույն ձայները:
- 4) *Գույնը զգած պահակը վագում էր շինության պարսպի երկայնքով՝ քիչ առաջ փախած ավազակին բռնելու հույսով:*
Պահակը, որ գույնը զգել էր, վագում էր շինության պարսպի երկայնքով՝ քիչ առաջ փախած ավազակին բռնելու հույսով:

18 Ո՞ր նախադասության մեջ կետադրական սխալ *չկա*:

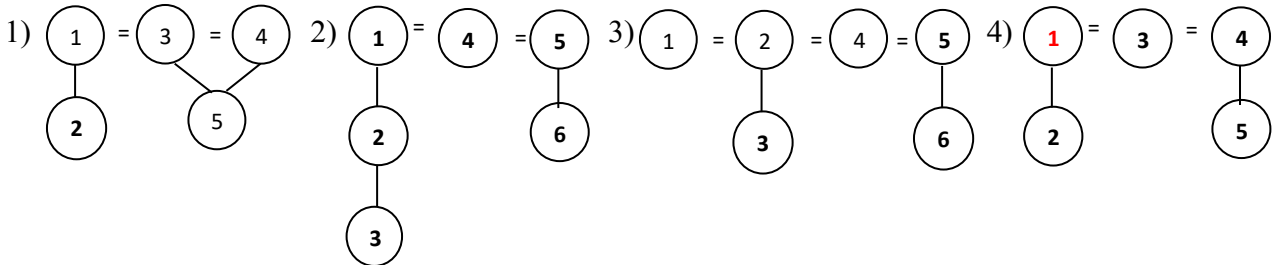
- 1) Այս գեղգեղանքը սիրավառ սրտի մի ամբողջ հեքիաթ էր, մի դյուբական հեքիաթ՝ ծաղիկների բույրով ներդաշնակված:
- 2) Նրա ձայնը՝ խրոխտ ու ահեղագոչ, այդ երկրի մի սահմանից մինչև մյուս սահմաններն անցավ՝ որպես փոթորիկ:
- 3) Ինչպես է հորս հանդիպել, երբ և որտեղ են ամուսնացել, չգիտեմք. չկան եկեղեցիներում պահպանվող պատկերասրահների մատյանները:
- 4) Ինչևէ, փաստն այն էր, որ պայթյունը միայն թեթևակի ցնցել էր շենքը՝ թողնելով այն անվնաս մնա, բայց դժոխային մեքենայի՝ սարսափ առաջացրած պայթյունից հրդեհ էր բռնկվել:

19 Ո՞ր տարբերակում է ստորադաս նախադասությունը ստորոգելի:

- 1) Նրա միակ ցանկությունն էր, որ որդին բարձրագույն կրթություն ստանար:
- 2) Ե՞րբ էր, որ նա խոստացավ գալ, շուտ գալ:
- 3) Այս ամենը նրանից է, որ մենք այլևս չենք նայում աստղերին:
- 4) Արդյոք ատելուց չէ՞, որ այսքան շատացել են դառնությունները:

20 Ո՞րն է տրված նախադասության գծապատկերը:

Նա իսկույն հանել է տալիս Կանդիդի ձեռնաշղթաները՝ ասելով, որ դա սխալմունք է, ապա ներողություն է խնդրում, իսկ հետո երկուսին էլ ուղարկում Վենետիկ, ուր նրանց թողնում է իր եղբոր մոտ:

21 Ո՞ր նախադասության մեջ դերբայական դարձված *չկա* (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Մեծ երգահանի կերպարը Սևակի վկայությամբ վաղուց է եղել բանաստեղծի ստեղծագործական որոնումների կենտրոնում:
- 2) Ամեն անգամ նորանոր ալիքների հսկա դեզերի հանդիպելիս ինձ պատում էր սարսափը:
- 3) Երբեմն վայրագ ալիքները քամուց խիստ գազազած ուժգին թափով բարձրացնում էին նավը իրենց բաշերի վրա:
- 4) Դա տարերքների ցասկոտ հեզմանք էր թվում էր ծովը իր սրընթաց դեպի վեր ցատկող հորձանքներով թքում է երկնքի երեսին:

22 Պնդումներից ո՞րն է սխալ հայ ժողովրդական հին վիպական երգերի (վիպասանքի) վերաբերյալ:

- 1) Նրանցում առկա են տեղեկություններ հայերի՝ հարևան ցեղերի հետ ունեցած հարաբերությունների մասին:
- 2) Շնորհիվ Մովսես Խորենացու՝ մեզ են հասել ամբողջական տեսքով:
- 3) Հատկապես լայնորեն տարածված են եղել Գողթն գավառում:
- 4) Ասացողները դրանք երգախառն պատմել են փանդիռների նվազակցությամբ:

23 Նախադասության մեջ տեղադրման համար փակագծերում տրված բառերի ձևափոխության ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

Ըստ երկրի՝ ասպետները, և արքայադուստրըսիրտը կտա

(1. հաղթանակել, 2. ինքը, 3. մենամարտել, 4. սովորություն)

- 1) սովորությամբ, պետք է մենամարտեն, իր, հաղթողին
- 2) սովորության, պիտի մենամարտեն, իր, հաղթանակողին
- 3) սովորության, պետք է մենամարտեն, իրեն, հաղթանակողին
- 4) սովորությամբ, պիտի մենամարտեն, իրեն, հաղթողին

24 Նախադասությունները նշող թվերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է համապատասխանում տեքստի տրամաբանական և քերականական ճիշտ կառուցվածքին:

1. Լուս Անջելեսում է գտնվում աշխարհի ամենաարտառոց հուշարձաններից մեկը՝ տարօրինակ մի աշտարակ, որի շինարարությունը տևել է 33 տարի:
2. Տիտանական աշխատանք պահանջող աշտարակը նա վեր էր խոյացրել մեռնակ՝ իր տան հետնաբակում ձևավորելով երեք հսկա գալարասյուներ և 6-ից ավելի կից շինություններ, որոնք փայլատակում էին գունավոր ապակու 70000-ից ավելի բեկորներով, փոքրիկ սալիկներով, ծովային խեցիկներով, խմորեղենի դանակներով ու ձիու պայտերով:
3. Սիմոն Ռոդիան՝ աշտարակի հանճարեղ հեղինակը, Իտալիայից ԱՄՆ գաղթած անգրագետ մի բանվոր էր՝ սևագործ աշխատանք կատարող:
4. Կառույցը, որ նույնիսկ նախագծեր ու գծագրեր չէր ունեցել, այսօր ունի պատմական հուշարձանի կարգավիճակ:

- 1) 1, 4, 2, 3
- 2) 1, 3, 2, 4
- 3) 4, 2, 1, 3
- 4) 4, 1, 3, 2

25 Ա. Շիրվանզադեի «Քառս» վեպի կերպարների մասին ո՞ր պնդումն է սխալ:

- 1) Ինժեներ Սուլյանը սիրահետում էր թեթևամիտ Մարթային:
- 2) Հրդեհի տեսարանում Մմբատը փրկում է ոչ միայն իր երեխաների, այլև բանվորներից մի քանիսի կյանքը:
- 3) Միքայելը վեպի վերջում վերափոխվում է:
- 4) Անտոնինա Իվանովնան, շփվելով բանվորական միջավայրի հետ, փոխում է իր կարծիքը հայերի մասին:

26 Պատկերավորման-արտահայտչական ո՞ր միջոցը գործածված չէ:

*Իջավ սարյակը դաշտում. ծիլ էր կտուցին.
Շուրթիս վրա մի կանաչ տող էր թայրտում:
Կռռաց ազռավը ձորում. ձյուն էր կտուցին.
Մրտիս վրա մի ճերմակ տող էր թայրտում:*

- 1) փոխաբերություն
- 2) մակդիր
- 3) հանգավորում
- 4) համեմատություն

27 Ո՞ր ստեղծագործության ենթավերնագիրն է «Հագարամյակ մը մեզմե առաջ»:

- 1) «Աբու-Լալա Մահարի» (Ա. Իսահակյան)
- 2) «Հարճը» (Դ. Վարուժան)
- 3) «Հին աստվածներ» (Լ. Շանթ)
- 4) «Վերք Հայաստանի» (Խ. Աբովյան)

28 Հ. Պարոնյանի «Մեծապատիվ մուրացկանները» վեպի ո՞ր հերոսի խոսքն է.

«Ես ինքզինքս չէի կարծեր այն չափ մեծ մարդ, որչափ որ կը կարծե այս խմբագիրն, բայց հարկավ ան ինձմե աղեկ գիտե իմ որչափ մեծ ըլլալս, վասնզի խմբագիր մ'է և ուսումնական է...»:

- 1) Աբիսողոմ աղայի
- 2) դերասանի
- 3) բանաստեղծի
- 4) Մանուկ աղայի

29 Ո՞ր պնդումը Ե. Չարենցի «Գանթեական առասպել» պոեմի վերաբերյալ ճիշտ չէ:

- 1) Պոեմի կենտրոնական դեմքը ինքը՝ զինվոր բանաստեղծն է:
- 2) Պոեմը սկսվում է պատերազմ մեկնող երիտասարդ կամավորների ուրախ տրամադրությամբ:
- 3) Պոեմում կռվի որևէ դրվագ անմիջականորեն չի ներկայացվում:
- 4) Պոեմում բանաստեղծը նկարագրում է պատերազմի հետքերը Կարսից մինչև Վան ընկած ճանապարհին:

30 Ինչո՞ւ էր Գ. Չոխրայի «Չարուղոն» նորավեպի համանուն հերոսը գողությամբ զբաղվում:

- 1) ապրուստի միջոց հայթայթելու նպատակով
- 2) սիրած աղջկա՝ Վասիլիկի քնահաճույքներին գոհացում տալու համար
- 3) դժվար փորձությունները հաղթահարելու իր բուռն ցանկությունը բավարարելու համար
- 4) համաքաղաքացիներից վրեժ լուծելու համար

31 Ա. Բակունցի նշված պատմվածքներից որի՞ բոլոր հերոսներն են, որ հանդես չեն գալիս անձնանուններով:

- 1) «Մթնածոր»
- 2) «Խոնարհ աղջիկը»
- 3) «Միրհավ»
- 4) «Ալպիական մանուշակ»

32 Ո՞ր պնդումը ճիշտ չէ «Մասնա ծոեր» էպոսի («Մասունցի Դավիթ» համահավաք բնագիր) վերաբերյալ:

- 1) «Մասնա ծոերը» բաղկացած է չորս ճյուղից, որոնցից յուրաքանչյուրը վերնագրված է տվյալ ճյուղի գլխավոր հերոսի անունով:
- 2) Մինչև Խանդութի հետ ամուսնանալը Դավիթը նշանվում է Չմշկիկ Սուլթանի հետ, ումից ծնված աղջիկն էլ հետագայում թունավոր նետով սպանում է հարազատ հորը:
- 3) Քանի որ Փոքր Միերը չի կարողանում սպանել Չմշկիկ Սուլթանին և հոր վրեժը լուծել, այդ պատճառով փակվում է Ագռավաքարում:
- 4) Կրտսեր Մսրա Մելիքի հայրը Մեծ Միերն է:

33 Ընդգծվածներից որո՞նք են վաղակատար ձևաբայ:

Ինքը երբևիցե ոչ որի հետ չէր 1. խոսել Աստծու և հավատի մասին, բայց այդ մարդիկ ուզում էին իրեն 2. սպանել՝ անհավատությունը պատրվակ դարձրած, և ինքը չէր էլ դիմադրում: Երբ մի կալանավոր կատաղի ոգևորությամբ նրա վրա էր 3. հարձակվել, նրա հոնքն էլ չէր 4. շարժվել: Բանտի պահակը բարեբախտաբար 5. կարողացել էր ժամանակին 6. կանգնել երկուսի միջև: Այլապես արյուն էր 7. քափվելու:

34 Ո՞ր բառերի բաց թողած տեղում չի գրվում յ:

1. գու-ժկան, 2. միմ-այն, 3. պո-են, 4. ուխտադրու-ժ, 5. աղյուս-ակ, 6. բար-ացակամ, 7. Միքա-ել, 8. հաստաբու-ն

35 Ո՞ր բառերն ունեն ընդհանուր արմատ:

1. արգելք, 2. անարգանք, 3. արգանակ, 4. հարգել, 5. մեծարգո, 6. համակարգել, 7. արգասավոր, 8. բարգավաճ

36 Ո՞ր նախադասություններում գոյական չկա:

1. Յուրաքանչյուր որ կարող է կասկածել, բայց երբեք չհերքել ուրիշներին:
2. Այսպիսով, փոքր առ փոքր ինձ հաջողվեց անցորդի ուշադրությունը գրավել:
3. Վաղուց ոչնչից չեմ դժգոհում, այլ համակերպվում եմ ամենքի հետ:
4. Նա նկատեց, որ մեծ գրողի ասածները հիշում են բոլորը:
5. Մտածում էր՝ ուր գնա, ում դիմի այդ խնդրանքով:

37 Ո՞ր նախադասություններում միջոցի անուղղակի խնդիր *չկա*:

1. Ես չար հոսանքով մղված եմ հեռուն, Եվ անվերադարձ փակված է ուղին:
2. Սառն աչքերով եմ նայում ես հեռվում Մեռած օրերիս ցնորքին հիմա:
3. Դառը մենության ու անհուսության մթին վիհերում Իմ թույլ սիրտը կամեցա քաղցր հուշով ամոքել:
4. Ուզեցի, որ դու պայծառ ու մաքուր լույսերով անշեջ Եվ խորհուրդներով դյութես վերստին սիրտս տարագիր:
5. Ու խավարն անհուն գգվանքով թեթև Ծավալվեց շուրջս ու փովեց վրաս:

38 Ո՞ր թվերի տեղում բուք պիտի դրվի:

Տարօրինակ բան(1) արծիվը քաղաք մտավ նստեց Մլեհի դեմ դիմաց(2) որձաքարի վրա: Ումից է հալածվել որ թշնամուց(3) ոչ ոք չգիտեր: Մլեհը իմանալով(4) ինչքան երկար է ապրում արծիվն ու ինչքան շատ բան է հիշում(5) հասկացավ որ հզոր թռչունի թշնամին հիշողությունն է: Արծիվը թևածեց Հայոց լեռնաշխարհի կողմը ու ինքը հիշեց հեքիաթի տղային որ արծվի թևերին նստած(6) սավառնում է դեպի իր աշխարհի(7) մանկության լույսով ողողված ափը(8) արևոտ լուսավոր ջերմ:

39 Բառակապակցություններից քանի՞սն են գործածվում միայն դարձվածային իմաստով:

ձեռնոց նետել, թակարդն ընկնել, ջուրը գցել, աչքը վախեցնել, գլուխ խոնարհել, կրակի հետ խաղալ, ձեռք մեկնել, սառույցը շարժվել

40 Տրված բառերից քանիստ՞ում արմատի հնչյունափոխություն կա:

երևութական, կորստյան, սնամեջ, պատմագիր, դիտանցք, կտցահարել, երգչախումբ, սիգախոտ

41 Տրված գոյականներից քանի՞սն են ենթարկվում ներքին հոլովման:

քույր, խաչեղբայր, դերանուն, ուսուցում, հողատեր, հենասյուն, աշուն, մանուկ

42 Նախադասություններից քանիստ՞ում հիմունքի կամ զիջման պարագա կա:

- Հայրս, ըստ իր սովորության, չհամբուրեց ինձ:
- Այդ լռին ու ինքնամփոփ մարդը, չնայած թիկնեղ լինելուն, շատ փխրուն էր:
- Կյանքի դաժանությունը ստիպել էր նրան բռնել միակ որդու ձեռքը և հակառակ իր կամքին՝ գցել անհայտության ծովը:
- Հորս անսպասելի սնանկությունը մեզ վերցրել էր թանկագին գորգերից և տարել հակառակ ուղղությամբ:
- Ես չունեի գոյության կռվի համար ոչ մի միջոց. գոհանում էի միայն իմ պատանի հասակով և պողպատյա առողջությամբ:

43 Նախադասություններից քանիստ՞ում շարադասության սխալ կա:

- Երբ մարդ այնպիսի պայմաններում է (ջրի տակ կամ թունավոր ծխով շրջապատված), որ օդ չնչել չի կարողանում, որոշ ժամանակ ստիպված է շունչը պահել. մարդու դեպքում շունչ պահելու ռեկորդը հավասար է 7 րոպե 1 վայրկյանի:
- Երվանդ Քոչարի Երևանի թանգարանի ցուցանմուշներից շատերը ժամանակակից եռաչափ նկարների նախանմուշներ կարող են համարվել:
- Տարիներ առաջ Իջևանը շքեղ բնության մեջ ծվարած աննշան մի բնակավայր էր՝ հայտնի միայն այստեղով անցնող ճանապարհորդներին:
- Դիլիջանի բնության գեղատեսիլ վայրերից է քաղաքից ոչ հեռու՝ սաղարթախիտ անտառի խորքում գտնվող Պարզ լիճը, որի մոտակայքում շատ են ճարտարապետական կոթողները:
- Ջերմուկ քաղաքի՝ տարբեր խորություններից բխող հանքային ջրերն ունեն ճիշտ այնպիսի բուժիչ հատկություններ, ինչպիսին ունեն Ժելեզնովոդսկի հայտնի ջրերը:

44 Հատվածներից քանիսի՞ ղիմաց է սխալ նշված, թե որ հայերենով է այն:

- Եկին ու խապար բերին,
թե՛ ելեր քո եարն ու կու գայ: - *միջին հայերեն*
- Ես այգերով ու ցայգերով
Հաճախ մենակ կ'անրջեմ
Անհնարին, երկնագորով
Սեր մը, որուն տերը չեմ: - *արևմտահայերեն*
- Տեղ ոսկի տեղայր ի փեսայութեանն Արտաշիսի,
Տեղայր մարգարիտ ի հարսնութեանն Սաթենկան: - *միջին հայերեն*
- Աչքն ծով ի ծով ծիծաղախիտ
Ծաւալանայր յառաւօտուն: - *գրաբար*
- Գերության շոթան ինձ զգալի չէր,
Եվ ոչ բռնության անգութ ճանկերը.
Ձեզանից հետո ծանրացան նոքա,
Ո՛հ, անիծում եմ ես այն օրերը: - *արևելահայերեն*

45 Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *ճիշտ է, Սխալ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Բոլոր կանոնավոր բայերի անկատար ձևաբայը ունի նույն վերջավորությունը:
2. Անորոշ դերբայով կարող է ձևավորվել բայական անդեմ նախադասություն:
3. Ձևաբայերով կազմվում են միայն սահմանական եղանակի ժամանակաձևեր:
4. Անորոշ, համակատար և ենթակայական դերբայները գործածվում են ինքնուրույն և **ես** օժանդակ բայի հետ դիմավոր ձևեր չեն կազմում:
5. Հարակատար դերբայը փոխանվանաբար գործածվելիս հանդես է գալիս գոյականին բնորոշ պաշտոններով:
6. Ձևաբայերով կազմվում են պարզ և բաղադրյալ դիմավոր ժամանակաձևեր:

Բ մակարդակ

46 Ո՞ր շարքում ուղղագրական սխալ *չկա*:

- 1) մտածածին, հինավուրց, քողտիկ, սրախողխող
- 2) հայթայթել, հղբանալ, դշխուհի, գլուխկոնձի
- 3) տաքդեղ, դաստիարակ, տարրալուծել, կերկերուն
- 4) լուսատոփկ, նախկին, ժպիրի, ոստրե

47 Ո՞ր տարբերակում է տառակապակցության թվային արժեքը ճիշտ նշված:

- 1) ՌՋՉ-1980
- 2) ՅՇԿ- 6560
- 3) ՎՅԳ-3330
- 4) ՆԾ-460

48 Ո՞ր շարքում *ու* ձայնավորի հնչյունափոխություն ունեցող բառ *չկա*:

- 1) ըղձալի, ընդհանուր, ընչաքաղց
- 2) ընդունայն, ընկեր, ընչացք
- 3) ընդամին, ընդեղեն, ընտրանի
- 4) ըմպել, ընթերակա, ըմբոշխնել

49 Ո՞ր շարքում են ճիշտ նշված բոլոր այն բառերի համարները, որոնք գործածված են փոխաբերական իմաստով:

*Ճամփան 1. ոլորուն դեռ իջնում էր վար՝
Դեպի դաշտերի 2 գիրկը, ուր չկար
3. Մարդկային աղմուկ ու երգ ու շառաչ,
Երազ էր կարծես՝ անասյատ դարձած:
Ու լուռ էր այնպես: Վայրկյանն էր 4. հոսում:
Ու հին լռության 5. յարհրհճոսում
6. Սպասում էին դաշտ, հովիտ ու քար,
Կարծես թե մեկը 7. այցի սփտի գար:*

- 1) 2, 4, 5, 6
- 2) 2, 3, 5, 6, 7
- 3) 1, 3, 4, 6, 7
- 4) 1, 2, 4, 5

50 Ո՞ր շարքում համանուն *չունեցող* բառ կա:

- 1) անձուկ, ափ, թառ
- 2) խոզուկ, մարտ, կետ
- 3) հազար, հանդերձ, գառ
- 4) կուռ, բազուկ, աղոտ

51 Ո՞ր շարքի բառերից ոչ մեկի արմատին (արմատներից մեկին) չի կարող է միանալ *-առ* վերջածանցը և նոր բառ կազմել (առանց երկրորդ ածանցի):

- 1) գանգամաշկ, կիսամյակ
- 2) կավածեփ, քնաթաթախ
- 3) ձյունափայլ, արևավառ
- 4) հոգեառ, նվազագույն

52 Ո՞ր հատվածում դարձվածք կա:

- 1) Հարցնեի հողից, ջրից, աստղերից,
Գտնեի կածանն ու դառնայի տուն:
- 2) Սարը սարից ամպ է խլում,
Ջուր է խմում ձորը ձորից:
- 3) Բայց մտքիս մեջ ու երգիս մեջ,
Ա՛խ, ես ուր էլ գնում,
Այն աշխարհից մի բեռ կանաչ
Մանկություն է մնում:
- 4) Հացը բուրում է հողից
Սինչև եթերը...
Խղճիս ստրուկն եմ նորից
Ու գլխիս տերը:

53 Ո՞ր նախադասության ընդգծված բառերից ոչ բոլորն են դերանուններ:

- 1) Իմ բաժին աշխարհն այս մեծ աշխարհում Կերգի շուտով երգն ըն կարապի, Բան չի փոխելու, ինչքան տառապի Իմ բաժին աշխարհն այս մեծ աշխարհում:
- 2) Ամեն տարիք, ամեն պայման պիտի հերքեմ. Ես ծնվել եմ երգի համար Ու մինչև մահ պիտի երգեմ:
- 3) Ու ես չասացի ոչ ոքի ոչինչ, Սինչև այս երգը լույս աշխարհ եկավ, Ու կարդալու ես դու երկար, երկար:
- 4) Ասա՛, մեզ ուրիշ ի՞նչ է հարկավոր, Որ մենք ըրարից կարոտ չմնանք:

54 Ո՞ր շարքի բոլոր բայերն են *ա* խոնարհման:

- 1) գվարճացել ենք, տվեց, գոջացել էք
- 2) խաղացող, խոսում է, զարգացած
- 3) բազմանում են, պակասած, ուրախացան
- 4) ծիծաղում են, եկ, շողացող

55 Ո՞ր նախադասության մեջ թվական չկա:

- 1) Մեզ համարներ տվեցին ու խմբերի բաժանեցին. գույգ թվակիրները մի քանի քայլ առաջ եկան:
- 2) Ուսուցչուհին հրահանգեց, որ երկրորդ շարքը պիտի վազի մինչև աղբյուր:
- 3) Երբ Ավետիքը դառնում է յոթ-ութ տարեկան, ծնողները նրան տալիս են սովորելու գյուղի ուսումնարանում:
- 4) Ոչ հեռավոր անցյալում՝ քառորդ դար առաջ, այստեղ հարթ ու հողածածկ տանիք չունեի միայն հնօրյա գմբեթարդ եկեղեցին:

56 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի հոգնակի թիվն է կազմվում *-ներ* վերջավորությամբ:

- 1) սպի, գործագուրկ, մարդասեր, աշխատավարձ
- 2) տեսակետ, օրացույց, շարասյուն, պատճեն
- 3) վիրաբույժ, նետաձիգ, նախագահ, անտառահատ
- 4) երկնաքեր, սևամորթ, կայսր, քարտաշ

57 Ո՞ր տարբերակում ցուցական հոդի գործածությունն *չկա*:

- 1) Միամիտս դարձա խաբեբաների ձեռքին խաղալիք:
- 2) Վերջերս նրան քիչ էի հանդիպում. խուսափում էր ինձնից:
- 3) Կյանքն անցողիկ է, աշխարհս՝ ունայն:
- 4) Օրերս Երևան է ժամանելու նշանավոր երաժիշտը:

58 Ո՞ր նախադասության մեջ կապ *չկա*:

- 1) Աշտարակի թեքությունն այնքան զգալի է, որ մարդ ինքնապաշտպանական բնագողով հետ է քաշվում:
- 2) Խոսքերդ կարկաչող որպես նուրբ մի զգեստ Ստվերում են սրտիդ գաղտնիքները սիրուն:
- 3) Եթե զինվորների շողշողուն զենքերը չլինեին, հեռվից դիտողին կթվար, թե քարե դարի մարդիկ են հավաքվել սեղանի շուրջ:
- 4) Բրոնզաձույլ արձանի՝ բոլոր մարդկանց հետաքրքրող լուրը անմիջապես տարածվեց հելլենիստական աշխարհով մեկ՝ Հռոդոսի ավերը ձգելով բյուրավոր ճամփորդների:

59 Ո՞ր տարբերակում է անուղակի խոսքը ճիշտ փոխակերպված:

- 1) *Մայրն ասաց Արմենին, որ ինքը ոչինչ չի խնայել նրա ուսման համար, և ապա, փոքր-ինչ հուզված, ավելացրեց, որ ինքը միանգամայն վստահ է՝ նա հայտնի մարդ է դառնալու:*
Մայրն ասաց Արմենին և ապա, փոքր-ինչ հուզված, ավելացրեց.
- Ես ոչինչ չեմ խնայել քո ուսման համար, միանգամայն վստահ եմ՝ դու հայտնի մարդ ես դառնալու:
- 2) *Հարուստի ժառանգներն ասացին, որ իրենք զիտեն, թե ինչպես վարվեն իրենց ունեցածի հետ. թող բոլորը գնան, իրենց հանգիստ թողնեն:*
- Մենք զիտենք, թե ինչպես վարվենք մեր ունեցածի հետ. բոլորդ գնացե՛ք, մեզ հանգիստ թողե՛ք,- ասացին հարուստի ժառանգները:
- 3) *Տանտերն ինձ պատասխանեց, որ ես ինքս եմ կատակասերը. ինքը երեկ հավատաց իմ փուչ ծառայի խոսքերին, իսկ ես այսօր չեմ ուզում հավատալ իր խոսքերին, և բոլորս իրեն ծաղրում ենք:*
Տանտերն ինձ պատասխանեց.
- Դու ինքդ ես կատակասերը. ես երեկ հավատացի իմ փուչ ծառայի խոսքերին, իսկ դու այսօր չես ուզում հավատալ իմ խոսքերին, և բոլորդ ինձ ծաղրում եք:
- 4) *Պալատականն ասաց տիրակալին, որ քանի որ նա իրեն նվեր է ուզում տալ, թող նվիրի մի պարկ ոսկի, որ իր կյանքի մնացած մասը իր կնոջ ու իր երեխաների հետ ապրի առանց կարիքի և նրանից ոչինչ չխնդրի:*
Պալատականն ասաց տիրակալին.
- Քանի որ դու ինձ նվեր ես ուզում տալ, նվիրի՛ր մի պարկ ոսկի, որ իմ կյանքի մնացած մասը կնոջս ու երեխաներիս հետ ապրեմ առանց կարիքի և նրանցից ոչինչ չխնդրեմ:

60 Ո՞ր նախադասության մեջ ուղիղ խնդիր կա:

- 1) Ախոռի սուր, անախորժ օդը դիպավ Կամսարյանի քթին, բայց այժմ արդեն ժամանակ չկար մտածելու:
- 2) Սամույրե մեծ օձիքով վերարկուն հագին՝ նա շրջում էր Սյունիքում, աղետի դեմն առնելու համար միջոցներ որոնում:
- 3) Փառաշեն տան պատուհանները ողողված են արևի պայծառ շողերով, բայց մետաքսյա կանաչ վարագույրների պատճառով դրանք չեն թափանցում ննջարան:
- 4) Հետևյալ համարը պատկանում էր մի երիտասարդի. նա նվազեց և արժանացավ բուն ծափահարությունների:

61 Ո՞ր նախադասության մեջ դերբայով արտահայտված որոշիչ կա:

- 1) Մթամած երկնքում ամպերը գնալով խտանում էին, մինչև որ երկինքը բոլորովին մթնեց:
- 2) Գյուղացի կինը շատ լավ էր տարբերում ուտելու սունկը թունավորից:
- 3) Զօրուգիշեր երկար ճանապարհ կտրելով՝ հոգնած հասավ նա Բուխարայի պարիսպներին:
- 4) Բանաստեղծը տեսավ, թե ինչպես է ժողովուրդը ողջունում մեծատունին գլուխ տալով:

62 Ո՞ր տարբերակում է նախադասության ընդգծված անդամի պաշտոնը սխալ նշված:

- 1) Երբ կհոգնես, կգազազես աշխարհից, Դարձի՛ր ինձ մոտ, վերադարձի՛ր դու նորից: (*անջատման անուղղակի խնդիր*)
- 2) Այծյամի պես մի աղջիկ անդադար խոսում է ու խոսում: (*ձևի պարագա*)
- 3) Ես ու դու էլ շղթայված ենք իրարու, Կարոտավառ երագուն ենք միշտ իրար: (*հանգման անուղղակի խնդիր*)
- 4) Ի՞նչ մնաց ինձ. ոսկյա մի ցանց, ուրիշ ոչինչ: (*ենթակա*)

63 Ո՞րն է բարդ նախադասություն:

- 1) Հենց դա, համոզված եմ, եղավ մեր բաժանման հիմնական պատճառը:
- 2) Լռելյայն կարդում էի նրա նամակը, ու իմ՝ անքնությունից կարմրած աչքերից գլոր-գլոր թափվում էր արտասուքը:
- 3) Եվ ահա ես, ինձ համարելով ճակատագրի խորթ զավակ, գտա իմ բարձրագույն սփոփանքը՝ գիրքը:
- 4) Անծանոթը մոտ քառասուն տարեկան մի տղամարդ էր՝ կանաչ-դեղնագույն դեմքով, նոսր մազերով ու ցանցառ մորուքով:

64 Ո՞ր նախադասության մեջ միջակետ պիտի դրվի:

- 1) Եվ այստեղ ահա պարզվեց այն առեղծվածը որ ոչ ոք չէր կարողանում բացատրել ոչ թագավորն ու սպարապետը ոչ ինքը իշխան Կամսարականը:
- 2) Բանաստեղծությունները խմբավորեց ըստ շարքերի «Մթնշաղի անուրջներ» «Հսկումի գիշեր» «Ոսկի հեքիաթ» «Վերադարձ» և այլն:
- 3) Տաթևի նշանավոր վանքում Հովհան Ռրոտնեցու նա նաև նույնանուն համալսարանի հիմնադիրն էր ծավալած գործունեության շնորհիվ միջնադարյան Հայաստանում Տաթևը կրթական խոշոր կենտրոն է դառնում:
- 4) Կարմիր պառավ ձին սիրտ չէր անում գնալ դեպի քուռակը վախենում էր իր ոտնաձայնի մեջ կորցնի թշնամու թաքուն ձայները:

65 Ն. Թումանյանի «Անուշ» պոեմի ո՞ր հերոսն է պոեմի դրվագներից մեկում նկարագրվում հետևյալ կերպ.

*Դեմքը այլայլված, քայլվածքը մոլոր.
Սարսափ է կաթում արնոտ աչքերից,
Եվ կերպարանքը փոխված է բոլոր:*

- 1) Ծերունին
- 2) Մոսին
- 3) Անուշը
- 4) Սարոն

66 Տողերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

- ա. Կարծես թե սիրո քնքուշ խոսք ասաց նիրհող դաշտերին
- բ. Եվ ծաղիկները այդ սուրբ շշուկով իմ սիրտը լցրին
- գ. Ծաղիկների մեջ այդ անուրջ կույսի շշուկը մնաց
- դ. Արձակ դաշտերի ամայության մեջ նա մեղմ շշնջաց

- 1) դ, ա, գ, բ
- 2) ա, գ, դ, բ
- 3) դ, բ, գ, ա
- 4) բ, ա, դ, գ

67 Նախադասության անդամներից որո՞նց ձևաբանական վերլուծությունն է սխալ:

*Մի վայրկյան թվում է, թե խորհրդավոր այս կերտվածքը իսկույններ լեզու է առնելու
և ասելու, որ ինքը տեսել է հզոր փարավոններին, որոնք կառուցեցին վիթխարի
բուրգերը:*

- 1. կերտվածքը – հարակատար դերբայ
- 2. իսկույններ – մակբայ
- 3. որոնք – հարաբերական դերանուն
- 4. կառուցեցին – պատճառական բայ
- 5. թվում է – անկանոն բայ
- 6. վայրկյան – վա հոլովման գոյական

68 Ո՞ր հատվածներում անդեմ նախադասություն կա:

- 1. Իմ խաղաղ երեկոն է հիմա՝
Մեղմալույս, և՛ տխուր, և՛ անուշ:
- 2. Արդյոք կժպտա՞ս, լուսեղեն երագ:
- 3. Անուժ ցավի ցուրտ կապար...
Մահացողի տխուր կյանք.
Անմխիթա՞ր, անսպա՞ռ
Վհատության հեկեկանք...
- 4. Այս ցուրտ երկրի անհայտում անհուն
Ընկնել և կորչել և ննջել հավետ:
- 5. Նորից անձրև՛, մշո՛ւշ, ա՛մպ,
Թախի՛ծ անհուն, տխրա՛նք հեզ:

Երկրաշարժի ուժգնությունը չափում են էրզերով: Էրզի մեծությունը հուշում է դրա վտանգավորության չափը:

Մարդկությունը վաղուց է գլուխ կոտրում երկրաշարժը կանխագուշակող կամ գրանցող սարքեր ստեղծելու վրա: Մ.թ.ա. 132 թ. չինացի Չժան Խենը հնարել էր սեյսմոսկոպ՝ բաղկացած զանգից՝ ներսում կախված լեզվակով: Չանգի շրջագծի վրա կային անցքեր, որոնցից դուրս էին գալիս վիշապի գլուխներ. նրանց բերաններում մեկական գնդիկ կար: Հենց երկրաշարժ էր սկսվում, լեզվակը ճոճվում էր, հարվածում գնդիկներից մեկին, որն ընկնում էր ցածում նստած մետաղյա գորտի բերանը: Գնդի հարվածից գորտը սուր ձայն էր հանում՝ ազդարարելով ստորգետնյա ցնցման մասին և ցույց տալով նրա ուղղությունը՝ ըստ նրա, թե որ վիշապի գնդիկն է ընկել: Նույն սարքի գնդիկները 1703 թ. ֆրանսիացի ֆիզիկոս Ժան Օտֆյոն փոխարինեց սնդիկով լի փոքր գուռերով: Մեկ դար անց սարքը համալրվեց իր ռեգիստրն ունեցող պտտվող թմբուկով, որը նշում էր երկրաշարժի տևողությունը: 1888 թվականից սկսեց կիրառվել տրոմոմետրը՝ ճոճանակ՝ ծայրին ասեղով, որը գծեր էր խազում մրոտած թղթին՝ ցույց տալով երկրաշարժի պատկերը: Նման սարքերի հետագա կատարելագործումը թույլ տվեց գրանցել անգամ 0.001 միլիմետրի տատանումները: Սակայն մինչև օրս մարդկությունը չի կարողանում կանխատեսել երկրաշարժի տեղը, ուժգնությունը և ուղղվածությունը այնպիսի ճշգրտությամբ, որ հնարավոր լինի էվակուացնել տվյալ վայրի բնակչությանը մինչև երկրաշարժի սկսվելը:

1. Առայժմ չլուծված խնդիր է մնում երկրաշարժի կանխագուշակումը՝ մինչև դրա սկսվելը:
2. Ֆրանսիացի ֆիզիկոս Ժան Օտֆյոն արդի սեյսմոգրաֆի հեղինակն է, որը պտտվող թմբուկ և ասեղ է ներմուծել սարքի մեջ:
3. Երկրաշարժ գրանցող առաջին սեյսմոսկոպը կարողանում էր տեղեկություն տալ միայն ցնցման մասին՝ չորոշելով նրա որևէ այլ հատկանիշ:
4. Երկրաշարժային սարքը Ժան Օտֆյոն համալրեց մի այնպիսի դետալով, որը հնարավորություն տվեց գրանցելու երկրաշարժի պատկերը:
5. Ժամանակակից սեյսմիկ սարքերը երկրաշարժի ուժգնությունը չափում են միլիմետրերով:

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *ճիշտ է, Միայն է, Չգիտես* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Որոշիչը կարող է արտահայտվել անճանական, ցուցական, որոշյալ, անորոշ դերանուններով:
2. Որոշիչը կարող է արտահայտվել թվականի բոլոր տեսակներով:
3. Որոշիչը կարող է հանդես գալ կապական կառույցով:
4. Որոշիչը կարող է արտահայտվել բոլոր անկախ դերբայներով:
5. Հետադաս որոշիչը միշտ արտահայտվում է մեկից ավելի բառերով:
6. Որոշիչը կարող է արտահայտվել գոյականի ուղղական, բացառական, գործիական հոլովներով: